

Communicatie aardbevingen gemeente Groningen

Actie en strategie

8 april 2014

De gemeente Groningen ligt aan de rand van het aardbevingen-gebied. In de stad zijn als gevolg van recente bevingen in de omgeving het afgelopen jaar reeds ongeveer 1200 schademeldingen richting NAM gegaan. Ondertussen wordt in Loppersum inmiddels minder gas naar boven gehaald en aan de zuidwestelijke randen van het Groningen-veld des te meer. De gemeente Groningen loopt meer risico's zo beschouwd, al moeten nader te plegen onderzoeken daar meer uitsluitel over gaan geven. Volgens de meest actuele berekeningen van de NAM moet voor de komende drie jaar met een kans van 10 % rekening worden gehouden met een maximale aardbevingsmagnitude van 4,1 op de schaal van Richter.

Wat moet je als gemeente Groningen doen om je eigen burgers, ondernemers en instellingen zorgvuldig en goed over deze materie te informeren, vanuit de doelstelling dat je een bijdrage levert aan optimale persoonlijke veiligheid en een optimale leef-, woon- en werkomgeving. Hoe krijg je instrumenten in handen waarmee je je doelstellingen kunt helpen realiseren (optimale (persoonlijke) veiligheid, leefomgeving, ondernemersklimaat).

In elk geval nu gedaan:

- Basis website gemeente.groningen.nl/energie/aardbeving gevuld en voorzien van links - ok
- KCC gevoed met Q&A's en met namen/telefoonnummers interne deskundigen - ok
- Contacten gelegd met comm-afdelingen regio, NAM, MinEZ, VR, provGr, ter afstemming - ok
- Gemeenteraad is geïnformeerd en op de hoogte gesteld van sense of urgency – ok

Zeer binnenkort:

- Ter overweging: actief pers benaderen (bijv. burgemeester laten interviewen)
- Plan van aanpak tbv huishoudens noordoostelijk stadsdeel ism SDC
- Ontwikkeling van foldermateriaal (veiligheid in en om huis, waardedaling) ism VR en NAM
- Samenwerken met buurgemeente Ten Boer
- Plan van aanpak tbv ondernemers, ism afd EZ

Niks doen is geen optie.

Burgers hebben recht op juiste en adequate informatie. Niks doen is dus geen optie. Maar alle burgers uitnodigen voor grootschalige informatiebijeenkomsten is het andere uiterste. De aardbevingsproblematiek wordt op die manier een issue dat mensen angst aanjaagt, de stad als geheel (economisch, PR, imago) krijgt er bovendien een ongewenste negatieve reputatie van als rampen-stad. Op zoek gaan naar een tussen-methode lijkt de meest verstandige optie: basis-informatie richting burgers (passief) op orde hebben en (actief) maatwerk leveren waar nodig. Overigens, we gaan - op basis van aangereikte onderzoeksresultaten - uit van een risico-periode van circa 15 jaar met daarbinnen evt. aardbevingen van ten hoogste 5 op de schaal van Richter. Richting externe regionale partijen lijkt enige bescheidenheid op zijn plaats. We moeten als grote broer de boel niet over willen nemen.

Schademeldingen zullen oplopen

Eén ding is zeker, we zullen de komende jaren in de stad steeds meer te maken krijgen met aardbevingen. Hoe sterk en wat de effecten zullen zijn is nu nog onduidelijk. Maar dat betekent wel dat we als stad voorbereid moeten zijn en heldere lijnen en besluiten richting de toekomst moeten uitzetten. Het scenario dat een zware aardbeving nabij de stad tot letsel of dodelijke ongelukken leidt is zeker niet ondenkbaar. Ook hier zijn scenario's mogelijk dat het gaat om een schoorsteen die op een passant valt, als wel dat een volledig bouwblok instort. Hoe groot of gering die kans is, is op dit moment nog niet bekend. Daar zal de komende jaren nog veel onderzoek naar gedaan worden.

Adequate antwoorden

Het afgelopen jaar hebben vele honderden Stadse huishoudens schade gemeld als gevolg van aardbevingen die zich min of meer in de directe omgeving hebben voorgedaan. Bij de gemeente komen met steeds grotere regelmaat vragen binnen hoe te anticiperen c.q. te reageren op aardbevingen. Die vragen komen van inwoners (vooral uit de noordoostelijke woonwijken), van ondernemers en van mensen/bedrijven die wellicht naar Groningen willen verhuizen, maar nu even pas op de plaats maken. Dat vraagt om adequate antwoorden vanuit de gemeente naar al deze betrokkenen.

Op zoek naar kennis

Kennis vergaren is dus belangrijk. Er zijn de afgelopen weken contacten gelegd met diverse communicatie-afdelingen in de regio die al langer met aardbevingen hebben te kampen. Ook is gesproken met communicatie-mensen van onder meer de Veiligheidsregio Groningen, de provincie Groningen, het Ministerie van EZ en de NAM. Intern heeft de ambtelijke werkgroep een krachtenveldanalyse (Factor C) gemaakt. Wie beïnvloeden onze eigen aanpak en wensen? Wie beslissen uiteindelijk? En wie spelen een rol bij de uitvoering van het project of leveren kennis aan? En wie ervaren de gevolgen van de gemeentelijke aanpak? Ook van groot belang is de positie van de gemeente Groningen die immers pas later aan tafel is aangeschoven. Hoe staan we erop in de regio en landelijk? En welke beheersinstrumenten hebben we? Elke groep wordt zsm geanalyseerd: is het een medestander of tegenstander, wat zijn daarbij de kansen en bedreigingen, welke strategie en middelen zijn daartoe op zijn plaats.

Aantal concrete acties reeds in gang gezet

Inmiddels functioneert de website gemeente.groningen.nl/energie/aardbeving, met daarop de nodige basis-informatie en een aantal links naar websites waar veel achtergrondinformatie is te vinden c.q. rapporten staan. Met het gemeentelijke Klant Contact Centrum zijn concrete afspraken gemaakt hoe bij vragen vanuit burgerij en bedrijfsleven te reageren. Er is voor het KCC een Q&A-lijst opgesteld en daarbij ook namen en telefoonnummers van ambtelijke deskundigen. De diverse gemeentelijke back-offices (Bouwen & Wonen, Vastgoed, EZ, GG, SDC e.d.) zijn op de hoogte gebracht van wat speelt en wat kan spelen. Grote lijn bij beantwoording van vragen: wij nemen uw vraag buitengewoon serieus, wij zijn voortdurend in overleg met diverse instanties om voor de Stadse belangen op te komen. Overigens zijn er tal van vragen waarop de gemeente, evenmin als andere instanties, helaas nog geen duidelijk en helder antwoord kan geven. Via de media (o.a. Stadsberichten in de Gezinsbode) zullen burgers en ondernemers regelmatig boodschappen onder ogen krijgen met daarin de verwijzing naar de gemeentelijke website. Ondertussen is de gemeenteraad in april in grote lijnen geïnformeerd over de materie en de stand van zaken. Binnenkort is nadrukkelijk aan de orde een door de burgemeester te geven interview in de media. Boodschap: wij zijn als gemeente Groningen druk doende de aardbevingsproblematiek goed te organiseren en in kaart te brengen; wij doen ons best om de inwoners van de gemeente Groningen goed te informeren en komen op andere fronten op voor de belangen van de stad.

Actief de boer op

In overleg met Stadsdeelcoördinatie zal, zoals het zich nu aandient, met name voor de noordoostelijke woonwijken een plan van aanpak worden ontwikkeld. Doel is de inwoners van

woonwijken als Beijum en Lewenborg en dorpen als Engelbert een eigen platform te bieden waar zijn terecht kunnen met hun vragen. Verspreiding van informatie inzake de eigen persoonlijke veiligheid, de staat van onderhoud van het huis en evt. consequenties wat betreft waardedaling zijn te overwegen opties. Dat kan in eerste instantie via de website, dat kan desgewenst ook door middel van brieven/folders - of dat in bepaalde gedeelte van de stad óf in de gehele stad zou moeten is een vraagstuk dat nadere bestudering vereist. Nauwe afstemming met de Veiligheidsregio staat in elk geval voorop. Ook kunnen we het advies om aardbevingsbestendig te bouwen actief gaan verspreiden, bijvoorbeeld via een speciale folder bij bouw aanvragen.

Opschaling

Er zijn verschillende scenario's denkbaar. Bijvoorbeeld, de komende tijd vinden relatief ver weg kleine aardbevingen plaats. Communicatief vereist dat niet direct actie. Zorg dat de basis-informatie en routing back office goed op orde is. Vindt er dichterbij een zwaardere beving plaats, dan leidt dat tot relatief veel schademeldingen, media-aandacht en meer onrust onder de burgerij én ondernemers. Dan moet direct maatwerk worden geleverd richting KCC, website en eigen organisatie. De burgemeester zal actief naar buiten treden, in samenspraak met de Veiligheidsregio. Informerende inloopbijeenkomsten zijn dan eveneens aan de orde. Bij zwaardere bevingen treedt mogelijk ook het Incident Bestrijdingsplan van de Veiligheidsregio in werking. Wat betreft de diverse scenario's zullen nadere en concrete afspraken met (met name) de Veiligheidsregio worden gemaakt.

Langjarige communicatiestrategie

Er zal zsm dit voorjaar een langjarige communicatie-strategie worden ontwikkeld, waar nodig in samenspraak met partijen zoals NAM en Veiligheidsregio. De komende maanden zal het aardbevingen-onderwerp steeds meer op de agenda komen. Tegelijkertijd zal er ook steeds meer kennis worden vergaard waaraan de strategie waar nodig wordt aangepast. Positionering van de stad is daarbij nadrukkelijk aan de orde: richting Ommeland bescheiden maar tegelijkertijd ook waar gewenst ondersteunend, richting 'Den Haag' Assen en Den Haag met beargumenteerde overtuigingskracht. Social media zullen gaandeweg worden ingezet. Omdat gebruik van social media tweewegverkeer veronderstelt zijn we in eerste instantie terughoudend: we kunnen en willen nu niet op elke vraag, suggestie of opmerking reageren. Nu is daarom de website het centrale medium. Met de gemeente Ten Boer zullen gezamenlijke communicatie-afspraken worden gemaakt.

Doelgroepen

Provinciebestuur, CdK, provincie ambtelijk
gemeenteraad
Dialoogtafel
NAM, directie, communicatie, projectgroepen
Veiligheidsregio, GGD, Politie
Burgers, bewonersverenigingen, Engelbert e.o. c.s.
Meerstad
Interne gemeente organisatie (KCC, IGG, EZ, VTHG, WOZ, ...)
Rijkswaterstaat
Min van BZK
Min van EZ
Onafhankelijk raadsman L. Klaassen
Corporaties
Ondernemers, MKB, NOM, VNO/NCW, GCC
9 gemeenten rond Loppersum
6 gemeenten aan de rand (Hoogezand etc)
Ten Boer, Slochteren
pers
RUG, Hanzehogeschool, Alfa/ Noorderpoort
KNMI, TNO
Staatstoezicht op de Mijnen
adviesbureaus (DHV, Arcadis, etc)

Deze doelgroepen stuk voor stuk nader uit te werken:

Ook met oog op hun (gewenste) kennis, houding, gedrag en onze benadering (acties, middelen)

Burgers

standpunt tov GG	-weet niet goed waar hij/zij informatie kan vinden -sense of urgency is nog ver weg -bewonersorganisaties idem
belang	-gemeente moet mij faciliteren/informereren/beschermen
benadering	-via website, evt brieven, folders, inloopbijeenkomsten

➤ NB. Te onderscheiden in diverse categorieën (noordwest, dorpen/ Meerstad, overig, huurders, huisbezitters, ...)

Ministerie van EZ

standpunt tov GG	-in de stad valt het wel mee, het wordt afgekocht
belang	-gaswinning moet doorgaan, stad erbuiten proberen te houden
benadering	-.....

Regiogemeenten/Provincie

standpunt tov GG	-GG was veel te laat -GG wil geld inpikken -GG denkt het beter te weten
belang	-GG op afstand houden

➤ NB. Nader te specificeren per gemeente!

Kennisinstellingen

standpunt tov GG	- RUG/HH: GG kan kennis krijgen (bouwtechnisch, niet geologisch) -TNO, KNMI, SodM: bron van info (NAM heeft beste gegevens)
belang	-ontwikkeling van kennis en opleidingen
benadering	-....

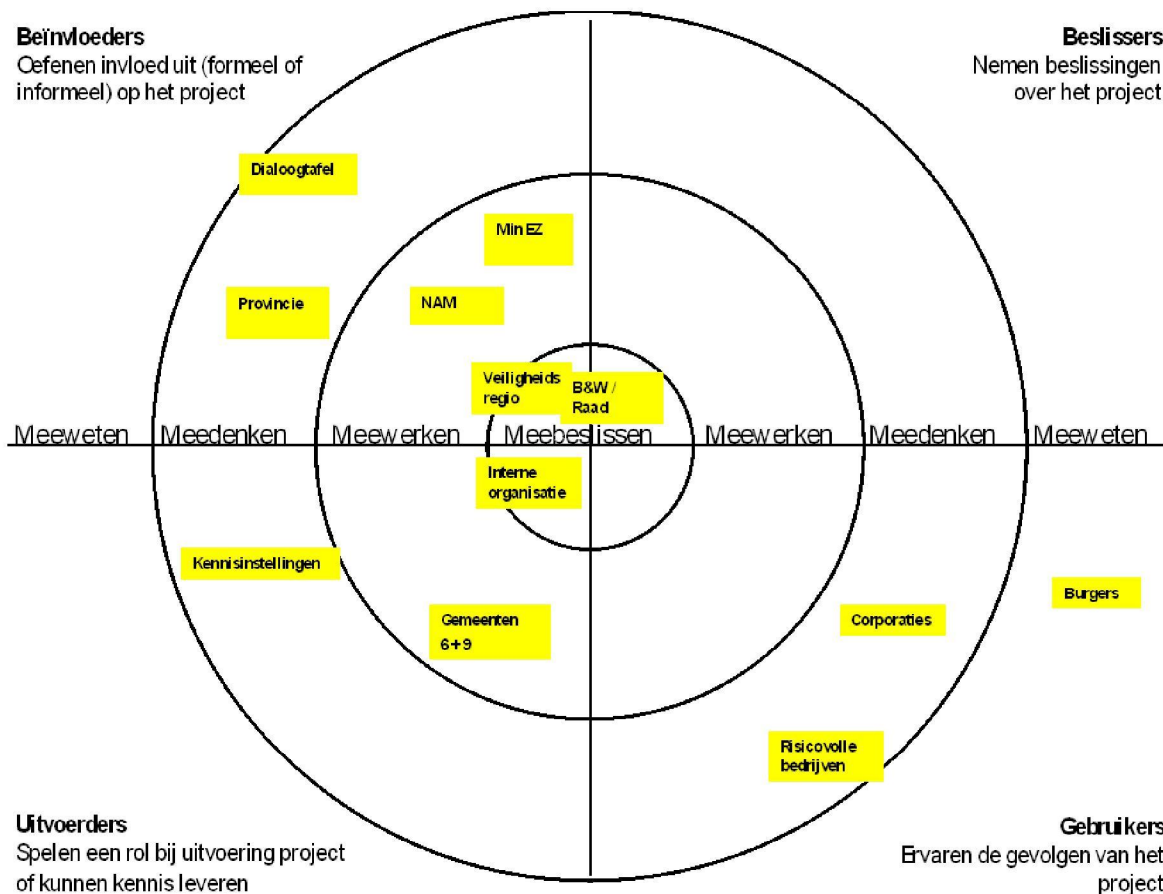
Interne organisatie

standpunt tov projgr	-hoe moeten we handelen tbv aardbevingsbestendig bouwen -wat is rol bouwinspecteurs mbt wet/richtlijn
----------------------	--

Etcetera

Illustratie: Ringen van Invloed. Hoe zijn belangrijke betrokken partijen/stakeholders te positioneren ten opzichte van de gemeentelijke ambtelijke projectgroep Aardbevingen (op basis van Factor C sessie) :

<<<